

Teknisk notat

Forslag til finanslov for finansåret 2024

Indledning

Dette notat omfatter de væsentligste opmærksomhedspunkter og tabeller med henblik på at belyse takstudviklingen fra Finanslov for 2023 (FL23) til Finanslovsforslaget for 2024 (FFL24). Herudover henvises til Børne- og Undervisningsministeriets (BUVM) orienteringsbreve, der findes på uvm.dk.

Finanslovsforslaget er regeringens udgangspunkt til de politiske forhandlinger om finansloven. Der kan dermed laves politiske ændringer i finanslovsforhandlingerne, som bevirker, at der er ændringer i den endelige finanslov i forhold til regeringens finanslovsforslag.

Hovedkonklusioner

Regeringen præsenterede d. 15. august et finanslovsudspil med investeringer i erhvervsuddannelserne. Regeringens udspil indeholder et markant økonomisk løft med 500 mio. kr. årligt fra 2025, som vokser til 700 mio. kr. årligt fra 2030. I finanslovsforslaget er der afsat 311 mio. kr. i 2024, hvoraf 209 mio. kr. bruges til en permantgørelse af kvalitetsudviklingspuljen, der ellers stod til at bortfalde ved udgangen af 2023. Kvalitetspuljen til erhvervsuddannelserne foreslås udmøntet som hidtil i 2024 til udbydere af erhvervsuddannelser efter andel af samlede tilskud til erhvervsuddannelserne.

Finanslovsforslaget indeholder også en forlængelse af særtilskuddet på 30 mio. kr. i 2024 til små erhvervsskoler i udkantsområder, der modtager udkantstilskud, og som havde under 450 årselever i 2020.

Derudover er der på finanslovsforslaget foreslået en harmonisering af deltagerbetalingsniveauer på AMU, hvilket betyder, at der fremadrettet kun vil være én deltagerbetaling ud over ingen/fuld deltagerbetaling. Harmoniseringen af deltagerbetalingsniveauerne vil betyde, at der for it-fag, sprogfag, almene fag, organisatoriske fag, samt teknisk-faglige og merkantile fag vil være en deltagerbetaling på 1.040 kr. pr. uge.

Forslaget indebærer også en bevilling på 7 mio. kro. årligt i 2024 og 2025 til en ny 2-årig forsøgsrunde med EUD 8/9, hvor unge i udskolingen får mulighed for at tage udvalgte valgfag på en erhvervsuddannelse.

Desuden er der for gymnasieområdet på finanslovsforslaget for 2024 afsat 24,6 mio. kr. i årene 2025-2027 til understøttelse af campusdannelse og 55,8 mio. kr. i årene 2025-2027 til pulje til kvalitetsudvikling mv. Begge bevillinger er afsat som følge af aftale om styrkede gymnasiale uddannelser fra 2016.

Pris- og lønreguleringer

Taksterne på FFL24 er generelt opskrevet med 4,4 pct. sammensat af en forventet stigning i det generelle pris- og lønindeks på 3,8 pct. og en niveauekorrektion¹ på 0,6 pct.

Bygningstaxametrene er opskrevet med 12,4 pct. sammensat af en forventet stigning i anlægsindekset på 3,8 pct. og en niveauekorrektion på 8,6 pct.

Diverse grundtilskud er stadig ikke omfattet af pl-regulering (se tabel 9, 10 11 og 13). Manglende pl-regulering af grundtilskuddene medfører en reduktion af købekraften for institutionernes faste tilskud, hvilket er en mangeårig indirekte besparelse. Den manglende pl-regulering rammer særligt de små institutioner, hvor grundtilskuddet udgør en større andel af den samlede omsætning, samt skoleoplysningscentre.

Investeringsramme

På FFL24 er loftet for institutionernes samlede investeringer sat til 1.425,5 mio. kr. årligt i 2024 til 2027. Investeringsrammen på finansloven for 2023 var 1.268,2 mio. kr., og forskellen skyldes pl-regulering.

Ændringer i taksterne

Takstudviklingen er anskueliggjort i bilagene nedenfor. Nogle af de væsentligste udviklinger er de følgende.

Indkøbsbesparelser

Fællesudgiftstaksterne er også på FFL24 reduceret som konsekvens af Statens Indkøbsprogram (i år fase 17). For de enkelte uddannelser er reduktionerne som følger:

- Erhvervsuddannelserne: 0,2 pct.
- Erhvervs gymnasiale uddannelser: 0,3 pct.
- Erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse: 0,1 pct.
- Almene gymnasiale uddannelser: 0,2 pct.
- Højere forberedelseseksamen: 0,3 pct.

Reduktionen på fællesudgiftstaksterne for de erhvervsfaglige studentereksaminer (eux) er ikke oplyst fra ministeriet.

Fuldstændig afskaffelse af færdiggørelsestaxameteret på grundforløbet

I forbindelse med treparten om flere lærepladser og entydigt ansvar, blev det besluttet at afskaffe færdiggørelsestaxameteret fra 2023. Som følge af folketingsvalget og den midlertidige bevillingslov, var det ikke muligt rent lovteknisk at afskaffe færdiggørelsestaxameteret på grundforløbet fra 2023. Færdiggørelsestaxameteret på grundforløbet er derfor fuldt afskaffet på finanslovsforslaget for 2024

¹ Pris- og lønopregningen består af to elementer: En niveauekorrektion som følge af nye skøn over udviklingen fra 2022 til 2023 og et skøn over udviklingen fra 2023 til 2024. Den samlede opregning tager således højde for reviderede skøn for pris- og lønudviklingen i forhold til opregningen på sidste års finanslov. Jvf. <https://oes.dk/statsregnskab/finanslov-og-udgiftsopfoelgning/indeks/pris-og-loenforudsætninger/>

og puljerne med tilskud for aftaler indgået under grundforløbet er forhøjet svarende til provenuet fra afskaffelsen.

Uddannelsesændringer på EUD

På finansloven for 2023 blev der finansieret ændringer på erhvervsuddannelserne via en reduktion af undervisningstaksterne på ungdomsuddannelser. På finanslovsforslaget for 2024 udgør reduktionen 0,1 pct. på undervisningstaksterne på ungdomsuddannelserne.

Bortfald af hidtidige tilskud

I finanslovsforslaget for 2024 er der lagt op til, at der bortfalder en række tilskud, som erhvervsskolerne har hidtil har modtaget. De væsentligste bevillingsbortfald i finanslovsforslaget er oplistet herunder.

Bortfald af bevillinger, som følge af VEU-treparten

Regeringen og arbejdsmarkedets parter blev i september 2022 enige om at forlænge VEU-trepartsaftalen fra 2017 med et år, så den også er gældende i 2023. Regeringen og arbejdsmarkedets parter har i 2023 lavet en ny VEU-trepartsaftale, og konsekvenserne af disse drøftelser vil blive indarbejdet på ændringsforslagene til finansloven for 2024.

Bortfald af en række særtilskud

I finanslovsforslaget for 2024 står en række hidtidige særtilskud til at bortfalde. Det drejer sig om særtilskud til erhvervs-gymnasiale uddannelser, som i 2023 var på 2,1 mio. kr., særtilskud til almengymnasiale uddannelser, som i 2023 udgjorde 22,5 mio. kr. samt et særtilskud til offentlige udbydere af AMU på 10 mio. kr. i 2023. Derudover har der været en midlertidig forhøjelse på 0,5 mio. kr. per institution af udkantstilskud til institutioner med almengymnasiale uddannelser, som også står til at bortfalde i dette finanslovsforslag.

Klimaerhvervsskoler

Der er på finanslovsforslaget for 2024 afsat en reserve på 104,4 mio. kr. årligt i 2024-2027 til etablering af klimaerhvervsskoler, ligesom der var afsat 100 mio. kr. på finansloven for 2023.

I slutningen af november 2023 meldte regeringen ud, at man ville anmodet finansudvalget om at tilføje de 100 mio. kr., som er afsat i 2023, til et særtilskud til erhvervsuddannelser inden for teknologi, byggeri og transport samt landbrugsuddannelsen. Midlerne foreslås fordelt på baggrund af aktiviteten i 2022.

Reserve til FGU mv.

Som følge af *Aftale om løft af FGU, VEU samt af ungdomsuddannelser i udkantsområder* er der på FFL24 afsat 193,1 mio. kr. i 2024 og 172,3 mio. kr. årligt i 2025 og frem til et løft af FGU, VEU og ungdomsuddannelser i udkantsområder.

Den indgåede finanslovsaftale for 2024

Regeringen har sammen med SF, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige indgået en finanslovsaftale for 2024. Aftalen indeholder en reserve på 5 mio. kr. i 2024 med henblik på at understøtte handelsgymnasier mv. i yderområderne, et driftstilskud til sekretariatet for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU) og en pulje på 11 mio. kr. i 2024 og 15 mio. kr. i 2025 rettet mod gymnasiale uddannelser, til at understøtte udviklingen af pædagogiske og didaktiske tilgange til undervisning i bæredygtighed samt kompetenceløft for undervisere, der mangler værktøjerne til at undervise i bæredygtighed.

Desuden fremgår det af finanslovsaftalen, at regeringen vil fremlægge et forslag til en justering af taxameter- og tilskudssystemet. Der er afsat en reserve på 37 mio. kr. fra 2025 og frem til formålet.

Takstudviklingen fra FL23 til FFL24

Erhvervsuddannelser

Tabel 1: Takster og takstændringer fra FL23 til FFL24 for udvalgte grundforløb i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

Eud: Grundforløb	2023				2024			
	UV	FÆR	FÆL	BYG	UV	FÆR	FÆL	BYG
Kontor, handel og forretningsservice	52.920	1.240	6.530	6.960	55.210	0	6.810	7.820
Teknologi, byggeri og transport	73.280	1.390	10.290	16.310	76.440	0	10.720	18.330
	Ændring i kr.				Ændring i pct.			
Kontor, handel og forretningsservice	2.290	-1.240	280	860	4,3%	-100,0%	4,3%	12,4%
Teknologi, byggeri og transport	3.160	-1.390	430	2.020	4,3%	-100,0%	4,2%	12,4%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 og egne beregninger.

Tabel 2: Takster og takstændringer fra FL23 til FFL24 for udvalgte hovedforløb i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

Eud: Hovedforløb	2023				2024			
	UV	FÆR	FÆL	BYG	UV	FÆR	FÆL	BYG
Detailhandels-uddannelse, med specialer	48.110	2.790	6.530	6.690	50.190	2.910	6.810	7.520
Personvogns-mekaniker	86.650	7.620	10.290	20.760	90.390	7.960	10.720	23.340
	Ændring i kr.				Ændring i pct.			
Detailhandels-uddannelse, med specialer	2.080	120	280	830	4,3%	4,3%	4,3%	12,4%
Personvogns-mekaniker	3.740	340	430	2.580	4,3%	4,5%	4,2%	12,4%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 og egne beregninger.

Tabel 3: Takster og takstændringer fra FL23 til FFL24 for EUX i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

EUX	2023				2024			
	UV	FÆR	FÆL	BYG	UV	FÆR	FÆL	BYG
Merkantil EUX	54.770	14.660	6.010	5.700	57.050	15.300	6.270	6.410
Teknisk EUX	59.680	18.480	8.450	8.310	62.160	19.290	8.820	9.340
	Ændring i kr.				Ændring i pct.			
Merkantil EUX	2.280	640	260	710	4,2%	4,4%	4,3%	12,5%
Teknisk EUX	2.480	810	370	1.030	4,2%	4,4%	4,4%	12,4%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 og egne beregninger.

Realkompetencevurdering

Tabel 4: Takster og takstændringer fra FL23 til FFL24 for realkompetencevurdering i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

RKV	2023			2024		
	UV	FÆL	BYG	UV	FÆL	BYG
	76.570	8.070	7.330	79.890	8.410	8.240
	Ændring i kr.			Ændring i pct.		
	3.320	340	910	4,3%	4,2%	12,4%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 og egne beregninger.

Gymnasiale uddannelser

Tabel 5: Takster og takstændringer fra FL23 til FFL24 for gymnasiale uddannelser i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

GYM	2023				2024			
	UV	FÆR	FÆL	BYG	UV	FÆR	FÆL	BYG
Hhx	55.400	14.020	5.430	5.410	57.800	14.630	5.650	6.080
Htx	63.470	20.570	7.660	10.160	66.220	21.470	7.970	11.420
Stx	57.240	13.500	6.690	8.260	59.710	14.090	6.970	9.280
Hf	68.300	9.650	8.580	9.520	71.250	10.070	8.940	10.700
	Ændring i kr.				Ændring i pct.			
Hhx	2.400	610	220	670	4,3%	4,4%	4,1%	12,4%
Htx	2.750	900	310	1.260	4,3%	4,4%	4,0%	12,4%
Stx	2.470	590	280	1.020	4,3%	4,4%	4,2%	12,3%
Hf	2.950	420	360	1.180	4,3%	4,4%	4,2%	12,4%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 og egne beregninger.

Note til ovenstående tabel: Børne- og Undervisningsministeriet orienterede d. 26. september 2023 om en fejl i de offentliggjorte færdiggørelsestakster for de fuldtidsgymnasiale uddannelser på FFL24. Fejlen vil blive korrigeret på ændringsforslaget til finansloven, hvor taksterne for færdiggørelsestaxameteret vil blive forhøjet med 0,18 pct.

Socialt taxameter

Tabel 6: Takster og takstændringer fra FL23 til FFL24 for socialt taxameter i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

Socialt taxameter	2023			2024		
	Takst 1	Takst 2	Takst 3	Takst 1	Takst 2	Takst 3
	4.860	5.400	5.830	5.080	5.640	6.090
	Ændring i kr.			Ændring i pct.		
	220	240	260	4,5%	4,4%	4,5%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 og egne beregninger.

Voksen- og efteruddannelsesområdet

Tabel 7: Takst og takstændringer fra FL23 til FFL24 for AMU-uddannelser i kr. og pct., faktiske priser.

Undervisningstaxameter ved ingen deltagerbetaling, pr. familiegruppe	2023	2024	Ændring i kr.	Ændring i pct.
Takstgruppe 2	64.210	59.360	-4.850	-7,6%
Takstgruppe 3	87.080	80.500	-6.580	-7,6%
Takstgruppe 4	93.100	86.070	-7.030	-7,6%
Takstgruppe 5	100.490	92.900	-7.590	-7,6%
Takstgruppe 6	112.200	103.730	-8.470	-7,5%
Takstgruppe 7	124.380	114.980	-9.400	-7,6%
Takstgruppe 8	136.800	126.470	-10.330	-7,6%
Takstgruppe 9	150.380	139.020	-11.360	-7,6%
Takstgruppe 10	161.400	149.210	-12.190	-7,6%
Takstgruppe 11	192.630	178.080	-14.550	-7,6%
Takstgruppe 12	212.270	196.240	-16.030	-7,6%
Takstgruppe 13	260.230	240.570	-19.660	-7,6%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 samt egne beregninger.

Tabel 8: Takst og takstændringer fra FL23 til FFL24 for administrationstakst, fællestakster og bygningstakster i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

	2023	2024	Ændring i kr.	Ændring i pct.
Administrationstakst	240	250	10	4,2%
Fællestakster				
Merkantil 12 kvm	8.500	8.860	360	4,2%
Tek. værksted 28 kvm	16.300	17.000	700	4,3%
Bygningstakster				
Merkantil 12 kvm	7.310	8.220	910	12,4%
28 m2 lab./værksted	25.580	28.750	3.170	12,4%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 samt egne beregninger.

Grundtilskud

Tabel 9: Takst og takstændringer fra FL23 til FFL24 for grundtilskud i kr. og pct., faktiske priser.

Grundtilskud til IEU	2023	2024	Ændring i kr.	Ændring i pct.
Basisgrundtilskud	1.694.000	1.694.000	0	0,0%
Geografisk grundtilskud	1.000.000	1.000.000	0	0,0%
Lokalskoletillæg	1.880.000	1.880.000	0	0,0%
Byskoletillæg	1.880.000	1.880.000	0	0,0%
Kombinationskoletillæg	1.880.000	1.880.000	0	0,0%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 samt egne beregninger.

Tabel 10: Takst og takstændringer fra FL23 til FFL24 for udkantstilskud i kr. og pct., faktiske priser.

Udkantstilskud	Takst 2023	Takst 2024	Ændring i kr.	Ændring i pct.
Omsorg, sundhed og pædagogik	250.040	250.040	0	0,0%
Fødevarer, jordbrug og oplevelser	242.680	242.680	0	0,0%
Kontor, handel og forretningservice	229.200	229.200	0	0,0%
Teknologi, byggeri og transport	721.970	721.970	0	0,0%
Erhvervs-gymnasiale uddannelser	229.200	229.200	0	0,0%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 samt egne beregninger.

Tabel 11: Takst og takstændringer fra FL23 til FFL24 for grundtilskud til skoleoplæring i kr. og pct., faktiske priser.

Skoleoplæring, årselevsinterval	2023	2024	Ændring i kr.	Ændring i pct.
0-25	398.900	398.900	0	0,0%
25-50	967.700	967.700	0	0,0%
50-100	1.768.600	1.768.600	0	0,0%
100-200	3.403.700	3.403.700	0	0,0%
200-300	5.546.300	5.546.300	0	0,0%
300-600	9.551.000	9.551.000	0	0,0%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 samt egne beregninger.

Kostafdeling

Tabel 12: Takster og takstændringer fra FL23 til FFL24 for kostafdelings elever i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

Kostafdeling	2023				2024			
	Kost og logi	Elevbetaling	FÆL	BYG	Kost og logi	Elevbetaling	FÆL	BYG
Erhvervsrettet uddannelser	9.690	23.460	13.210	16.650	10.120	24.500	13.790	18.720
	Ændring i kr.				Ændring i pct.			
	430	1.040	580	2.070	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 og egne beregninger.

Tabel 13: Grundtilskud til kostafdelinger fra FL23 til FFL24 i kr. og pct. pr. årselev, faktiske priser.

Grundtilskud kostafdelinger	2023	2024	Ændring i kr.	Ændring i pct.
Handel/tekniske	423.540	423.540	0	0,0%
Skov & landbrug	282.360	282.360	0	0,0%
AMU-centre	941.190	941.190	0	0,0%

Kilde: Finansloven 2023, finanslovsforslaget 2024 samt egne beregninger.

Dekomponering af takster fra FL23 til FFL24

Nedenfor er takstudviklingen opdelt i dens komponenter.

Erhvervsrettet grundforløb

Tabel 14: Dekomponering af takster for udvalgte grundforløb

GF: Kontor, handel og forretningsservice	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	-100,0%	4,3%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%		4,4%	12,4%
Fuldt bortfald af færdiggørelsestaxameter		-100,0%		
Statens indkøbsprogram			-0,2%	
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Andet/afrundinger	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
GF: Teknologi, byggeri og transport	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	-100,0%	4,2%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%		4,4%	12,4%
Fuldt bortfald af færdiggørelsestaxameter		-100,0%		
Statens indkøbsprogram			-0,2%	
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Andet/afrundinger	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kilde: Egne beregninger.

Erhvervsrettet hovedforløb

Tabel 15: Dekomponering af takster for udvalgte hovedforløb.

HF: Detailhandel med specialer	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	4,3%	4,3%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Statens indkøbsprogram			-0,2%	
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Andet/afrundinger	0,0%	-0,1%	0,1%	0,0%
HF: Personvognsmekaniker	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	4,5%	4,2%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Statens indkøbsprogram			-0,2%	
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Andet/afrundinger	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%

Kilde: Egne beregninger.

Gymnasiale område

Tabel 16: Dekomponering af takster for HHX

HHX	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	4,4%	4,1%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Statens indkøbsprogram			-0,3%	
Andet/afrundinger	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 17: Dekomponering af takster for HTX

HTX	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	4,4%	4,0%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Statens indkøbsprogram			-0,3%	
Andet/afrundinger	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 18: Dekomponering af takster for STX

STX	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	4,4%	4,2%	12,3%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Statens indkøbsprogram			-0,2%	
Andet/afrundinger	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 30: Dekomponering af takster for HF

HF	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,3%	4,4%	4,2%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Statens indkøbsprogram			-0,2%	
Andet/afrundinger	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kilde: Egne beregninger.

Tabel 31: Dekomponering af takster for EUX

EUX merkantil	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,2%	4,4%	4,3%	12,5%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Statens indkøbsprogram				
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Andet/afrundinger	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,1%
EUX teknisk	UV	FÆR	FÆL	BYG
Ændringer i forhold til Finansloven 2023	4,2%	4,4%	4,4%	12,4%
<i>Heraf</i>				
P/L	4,4%	4,4%	4,4%	12,4%
Statens indkøbsprogram				
Uddannelsesændringer på EUD	-0,1%			
Andet/afrundinger	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%

Kilde: Egne beregninger.